

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آشنایی با مسائل قانونی ، حقوقی و فقهی الكل

تاریخچه الکل

در رابطه با تاریخچه الکل هنوز اطلاعات چندان کاملی در دسترس نیست. اما شواهد باستان شناسی نشان می دهد که انسان از حدود ۱۰ هزار سال پیش با الکل آشنا شده بوده است، اما نمی دانسته این ماده چیست و به چه صورتی تولید می شود. یک محقق آلمانی به نام «فرانک تادئوس» معتقد است که به احتمال زیاد انسان برای اولین بار از طریق انجیر گندیده با الکل برخورد داشته است.

شاید یک انسان که در دوره پیش از تاریخ زندگی می کرده است روزی با مشاهده انجیر گندیده ای که بر روی زمین افتاده بوده، آن برداشته و خورده است. او مزه تلخ و شیرین این انجیر گندیده را در دهانش احساس کرده و سپس الکل موجود در انجیر گندیده وارد خورش شده به خوردن آن وابسته شده است.

شماری از مورخانی که بر روی تاریخچه الکل تحقیق کرده اند معتقدند که انسان بر حسب تجربه، گیاهانی را که دارای قند بوده و تخمیر آن ها می توانسته به تولید الکل بیانجامد را پرورش می داده است. در پی آشنایی انسان با الکل و احساسی که از خوردن آن در بدن پدید می آمده، مصرف آن از ۹ هزار سال پیش در میان تجمع های انسانی به سرعت گسترش می یابد. گسترش مصرف نوشیدنی های حاوی الکل از همان زمان موجب بوجود آمدن مشکلات جسمی و معضلات اجتماعی برای بشر شده است.

به عنوان مثال در یکی از قدیمی ترین الواح بابلی که در آن به مسائل حقوقی و قضایی پرداخته شده است، قوانین و مقرراتی در باره شرابخانه ها مشاهده می شود. این الواح گلی همچنین نشان دهنده وجود ناهنجارها و مشکلات ناشی از مصرف الکل در نخستین تمدن های بشری می باشد.

در متون باستانی که از تمدن های روم و یونان نیز بدست آمده، اختاریه ها و احکامی درباره الکل و مصرف آن و گزارش هایی از وجود نگرانی عمیق در میان مردم و مقامات نسبت به مصرف الکل، وجود دارد.

همچنین شواهد تاریخی نشان دهنده آن است که چینی‌ها از ۴ هزار سال پیش به انحای مختلف از الکل در زمینه پزشکی استفاده می کرده اند. در متون برجای مانده از چین باستان به استفاده از الکل در درمان بیماری‌ها اشاره شده است.

تاریخچه کشف الکحل

الکحل برای اولین بار توسط «ابوبکر محمد بن زکریای رازی» (۸۵۴ – ۹۳۲ میلادی) پزشک، فیلسوف و شیمیدان ایرانی کشف شد. وی از تقطیر شراب در قرع و انبیک به ماده ای دست یافت که آن را «الکحل» نامید.

ریشه این واژه از رنگ سیاهی است که زنان در شرق برای خودآرایی به چشمان خود می زدند. «ال-کحل» (al-kuhl یا همان «سورمه» تدریجا در زبان های غربی به صورت الکحل (alcohol) درآمد. پاراسلوس (Paracelsus ۱۴۹۳ – ۱۵۴۱ میلادی) شیمیدان سوئیسی نخستین کسی بود که در اروپا واژه الکحل (Alcohol) را برای الکحل شراب به کار برد. محمد بن زکریای رازی اولین شخصی بود که از الکحل و فتیله دوطرفه در درمان مجروحان استفاده کرد. کشف الکحل توسط رازی خدمت بسیار ارزنده ای به علم پزشکی محسوب می شود.

با این حال آثار و شواهدی نیز در بررسی هایی که روی تاریخچه الکل صورت گرفته وجود دارد که نشان دهنده آشنایی دانشمندان دیگری با الکل است. به عنوان مثال چند سال پیش از کشف رازی «ابویوسف کندی» (۸۰۱ - ۸۷۳ میلادی) از دانشمندان مسلمان، شیوه تقطیر شراب را در رساله ای با عنوان «رساله شیمی عطر و تقطیر» توصیف کرده بود که نشان می دهد او با تقطیر شراب به الکل دست یافته است.

همچنین نوشته‌های بسیاری در خصوص الک‌ از «جابر بن حیان» (۷۱۵ - ۸۲۱ میلادی) بر جای مانده است. در نوشته‌های جابر به دستگاه تقطیر گلاب اشاره شده که برای تقطیر انگور نیز استفاده می‌شده است.

اما درحالی که عمل تقطیر شراب در ایران در قرن نهم میلادی، در چین قرن ۱۱ میلادی و در سالرنو (ایتالیا) قرن ۱۲ میلادی صورت گرفته، شواهد نشان می‌دهد که در شهر اسکندریه مصر در قرن اول میلادی شراب تقطیر می‌شده است.

انواع الکل

اتانول : اتانول یا الکل اتیلیک یا اتیل الکل یا الکل میوه با فرمول شیمیایی H_2C و OH ترکیبی شیمیایی با بوی خاص و آتشگیری است که در نوشیدنی‌های الکلی وجود دارد. این نوع الکل دارای خاصیت مست‌کنندگی است و در نوشیدنی‌های الکلی با درصدهای مختلف پیدا می‌شود. علاوه بر این در صنایع مختلف کاربرد فراوان دارد. این کاربردها در عطرها و ادکلن‌ها و همچنین در وانیل و همچنین به‌عنوان سوخت در برخی خودروهای جدید است. از این الکل در صنایع عطر سازی و برخی دهان‌شویه‌ها هم استفاده می‌کنند.

✧ مخمر آبجو، یا مخمر نانوائی قارچی است که با جوانه زدن تکثیر می شود، اگر این قارچ در کنار یک ماده قندی تخمیر شود، موادی از خود خارج می کند که خاصیت آنزیمی داشته و موجب دگرگونی قند می شود. در بین قندها، فروکتوز یا قند میوه به فرمول $C_6H_{12}O_6$ است که در میوه های شیرین و انگور وجود دارد که پس از تخمیر باعث ایجاد الکل و گاز دی اکسید کربن می شود.

تولید اتانول صنعتی

سوخت اتانول، سوخت نسبتاً خوبی برای موتور هاست و در صنعت، به صورت های مختلفی استفاده می شود. اتانول مورد مصرف در صنعت را معمولاً از واکنش کاتالیزوری آب با اتیلن تولید می کنند. این یک واکنش افزایشی است که در آن یک مولکول آب شکافته شده، قطعات حاصل از آن به اتم های کربن در پیوند دوگانه اضافه می شود. این فرایند تولید اتانول اقتصادی تر از تولید آن با مخمر است.

متانول :

متانول، متیل الکل، الکل متیلیک، کاربینول یا الکل چوب که ساده‌ترین نوع الکل هاست با فرمول شیمیایی CH_3OH شناخته می‌شود. متانول از فعالیت بی‌هوازی گونه‌های زیادی از باکتری‌ها تولید می‌شود و در نتیجه مقدار اندکی از بخار متانول وارد جو می‌شود و پس از چندین روز به وسیله اکسیژن و با کمک نور خورشید اکسید شده به آب و دی‌اکسید کربن تبدیل می‌گردد.

البته در فرایند سوختن متانول هم از نظر مواد به دست آمده چنین اتفاقی رخ می‌دهد ولی بسیار سریع‌تر. در ضمن شعله سوختن متانول بی‌رنگ است و باید مراقب بود تا شعله آن سبب سوختگی نشود. با این حال متانول به مراتب سمی‌تر از اتانول است. با تولید بیش از ۲۰ میلیون تن در سال، از آن به عنوان پیش ماده دیگر مواد شیمیایی کالایی از جمله فرمالدئید، اسید استیک، متیل تری بوتیل اتر و همچنین میزبان مواد شیمیایی تخصصی‌تر استفاده می‌شود.

الکل از نگاه ادیان

در مورد حرام بودن شراب ، در قرآن با تاکید بسیار همراه است. البته در عرب قبل از اسلام میگساری بسیار رواج داشت و از عادات شایع عرب بود .

از آن جا که اعلام حرمت آن به صراحت و يك باره به احتمال قريب به يقين با انكار عمومي مواجه مي شد، قرآن اعلام حرمت آن را به صورت تدريج پيش گرفت و در چهار مرحله آن را بيان نمود:

در مرحله اول با اعلام حرام بودن فحشا و زشتی های پنهان و آشکار، حرمت شراب را به اجمال بیان فرمود:

«قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّي الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَّنَ وَالْإِثْمَ وَالْبَغْيَ» [۱]

در این آیه که در مکه نازل شد، "فواحش" و گناه ها و کارهایی که زشتی آن ها آشکار است و گناه های ظاهر و باطن به طور کلی حرام شده، ولی مصداق ها نام برده نشده و شراب از مصداق های قطعی آن است و هیچ کس زشتی آن را انکار ندارد.

در مرحله دوم فرمود:

«وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْأَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا وَرِزْقًا حَسَنًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ» [۲]

در این آیه از شراب در مقابل رزق نیکو نام برد تا از نیکو نبودن آن به طور غیر مستقیم یاد کند.

در مرحله سوم به صراحت از نماز خواندن در حال مستی نهی کرد:
«لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَارَى» [۳]

در مرحله بعد یادآوری کرد که گرچه شراب منافی دارد (از باب تولید و تجارت و ...) ولی این منافع در قبال گناهی که در آن است، قابل اعتنا نمی باشد:

«يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَا أَكْبَرُ
مِن نَّفْعِهِمَا وَيَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلِ الْعَفْوَ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ
تَتَفَكَّرُونَ» [۴]

❧ با وجود این آیات که حرمت را می‌رساند، بعضی باز هم از نوشیدن شراب دست بردار نبودند تا اینکه خداوند به شدیدترین وجه و با چندین تاکید حرمت آن را اعلام کرد و فرمود:

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ • إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ» [۵]

در روایات نیز بر پلیدی شراب تاکید فراوان شده و شراب کلید تمام معصیت ها و منشا تمام گناهان معرفی گردیده است.

رسول خدا در ارتباط با شراب ده نفر را لعن کرد: کسی که درخت خرما یا انگور را برای تولید خرما و انگور برای تولید شراب می کرد؛ و.....

﴿امام صادق (ع) فرمود: خمر و شراب از ازل حرام بود و همه پیامبران در شریعت شان به هنگام کامل شدن، حرمت شراب هم بود.

الكل از نگاه قوانین ایران

ماده ۲۶۴ قانون مجازات اسلامی

❧ مصرف مسکر از قبیل خوردن، تزریق و تدخین آن کم باشد یا زیاد، جامد باشد یا مایع، مست کند یا نکند، خالص باشد یا مخلوط به گونه‌ای که آن را از مسکر بودن خارج نکند، موجب حد است.

❧ تبصره- خوردن فقاع (آب جو مسکر) موجب حد است هر چند مستی نیاورد.

تفسیر ماده 264 قانون مجازات اسلامی:

- 1- جرم مصرف مسگر یا همان شرب خمر، در زمره جرائم مطلق است که صرف ارتکاب آن، برای مجرم شناختن مرتکب کفایت می‌کند (جرم واقع می‌شود) و نیازی به بدست آمدن نتیجه و مست شدن مرتکب نمی‌باشد (لزومی به احراز نتیجه خاصی ندارد).
- 3- اگر فردی به اشتباه مایعی را مصرف کند و نداند که آن مایع، مشروبات الکلی است، مجازات نمی‌گردد فلذا اشتباه موضوعی مانع تحقق جرم مصرف مسگر می‌باشد.

❧ 4- اگر مرتکب جرم مصرف مسکر، به واسطه مست شدن، مرتکب جرم دیگری نیز شود، به مجازات آن جرم هم محکوم خواهد شد مگر آنکه ثابت کند که مصرف مشروبات الکلی برای ارتکاب جرم نبوده است و به واسطه مصرف مسکر، اراده خود را از دست داده است.

ماده ۲۶۵ قانون مجازات اسلامی

حد مصرف مسکر، هشتاد ضربه شلاق است.

یادآوری

مجازات اصلی، مجازاتی است که به طور خاص و مشخص در قانون برای هر جرم مشخص شده است. در قانون مجازات اسلامی و در ماده 14 این قانون، مجازات اصلی به 4 نوع، تقسیم شده است:

❧ قصاص : " قصاص، مجازات اصلی جنایات عمدی بر نفس، اعضا بدن و منافع است."

❧ حدود : " حد، مجازاتی است که موجب، نوع، میزان و کیفیت اجرای آن در شرع مقدس، تعیین شده است."

❧ ديه : " ديه، اعم از مقدر و غيرمقدر، مالی است که در شرع مقدس، برای ایراد جنایت غير عمدی بر نفس، اعضاء و منافع و یا جنایت عمدی، در مواردی که به هر جهتی قصاص ندارد، به موجب قانون مقرر می شود."

❧ تعزیر : "تعزیر، مجازاتی است که .. به موجب قانون در موارد ارتکاب محرمات شرعی یا نقض مقررات حکومتی، تعیین و اعمال می گردد"

ماده ۲۶۶ قانون مجازات اسلامی

غیر مسلمان تنها در صورت تظاهر به مصرف مسکر، محکوم به حد می‌شود.

تبصره- اگر مصرف مسکر توسط غیر مسلمان علنی نباشد لکن مرتکب در حال مستی در معابر یا اماکن عمومی ظاهر شود به مجازات مقرر برای تظاهر به عمل حرام محکوم می‌گردد.

ماده 702 قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازات های بازدارنده)

❧ (اصلاحی 1378-08-22)- هر کس مشروبات الکلی را بسازد یا بخرد یا بفروشد یا در معرض فروش قرار دهد یا حمل یا نگهداری کند یا در اختیار دیگری قرار دهد به شش ماه تا یک سال حبس و تا هفتاد و چهار (74) ضربه شلاق و نیز پرداخت جزای نقدی به میزان پنج برابر ارزش عرفی (تجاری) کالای یاد شده محکوم می شود.

تفسیر ماده 702 قانون مجازات اسلامی بخش تعزیرات:

1- جرم خرید، ساخت، حمل یا نگهداری مشروبات الکلی با جرم قاچاق آنها متفاوت بوده و به جرائم خرید، فروش، حمل و نگهداری مشروبات الکلی در دادگاه کیفری دو و به جرم قاچاق مشروبات الکلی در دادگاه انقلاب رسیدگی می‌شود.

ماده 703 قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازات های بازدارنده)

❧ (اصلاحی 1378-08-22)- وارد نمودن مشروبات الکلی به کشور قاچاق محسوب می‌گردد و وارد کننده صرف نظر از میزان آن به شش ماه تا پنج سال حبس و تا هفتاد و چهار (74) ضربه شلاق و نیز پرداخت جزای نقدی به میزان ده برابر ارزش عرفی (تجاری) کالای یاد شده محکوم می‌شود. رسیدگی به این جرم در صلاحیت محاکم عمومی است.

ماده 703 قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازات های بازدارنده)

تبصره 1 (الحاقی 1378-08-22)- در خصوص مواد (702) و (703)، هرگاه مشروبات الکلی مکشوفه به میزان بیش از بیست لیتر باشد، وسایلی که برای حمل آن مورد استفاده قرار می‌گیرد چنانچه با اطلاع مالک باشد به نفع دولت ضبط خواهد شد در غیر این صورت مرتکب به پرداخت معادل قیمت وسیله نقلیه نیز محکوم خواهد شد. آلات و ادواتی که جهت ساخت یا تسهیل ارتکاب جرائم موضوع مواد مذکور مورد استفاده قرار می‌گیرد و وجوه حاصله از معاملات مربوط به نفع دولت ضبط خواهد شد.

ماده 703 قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازات های بازدارنده)

تبصره 2 (الحاقی 1378-08-22)- هرگاه کارکنان دولت یا شرکتهای دولتی و شرکتهای یا موسسات وابسته به دولت، شوراها، شهرداری ها یا نهادهای انقلاب اسلامی و به طور کلی قوای سه گانه و همچنین اعضاء نیروهای مسلح و ماموران به خدمات عمومی در جرائم موضوع مواد (702) و (703) مباشرت، معاونت یا مشارکت نمایند علاوه بر تحمل مجازات های مقرر، به انفصال موقت از یک سال تا پنج سال از خدمات دولتی محکوم خواهند شد.

تبصره 3 (الحاقی 1378-08-22)- دادگاه نمی تواند تحت هیچ شرایطی حکم به تعلیق اجراء مجازات مقرر در مواد (702) و (703) صادر نماید.

ماده 704 قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازات های بازدارنده)

❧ (جزای نقدی اصلاحی 1403-03-30)- هر کس محلی را برای شرب خمر دایر کرده باشد یا مردم را به آنجا دعوت کند به سه ماه تا دو سال حبس و (74) ضربه شلاق و یا از 200,000,000 تا 660,000,000 جزای نقدی یا هر دو آنها محکوم خواهد شد و در صورتی که هر دو مورد را مرتکب شود به حداکثر مجازات محکوم خواهد شد.

مستی به عنوان یکی از موانع مسئولیت کیفری

موانع مسئولیت کیفری به موانعی گفته می‌شود که باعث زائل گردیدن و از بین رفتن مسئولیت کیفری مرتکبین جرم می‌گردند. موانع مسئولیت کیفری در بعضی از نظام‌های حقوقی، به عوامل موجهه جرم و عوامل معذورکننده تقسیم می‌گردند.

منظور از عوامل موجهه جرم، عواملی می‌باشند که باعث می‌شوند عمل زشت و ناپسند مرتکب جرم، به عملی خوب و پسندیده تبدیل شود مانند دفاع مشروع. عوامل معذورکننده عواملی می‌باشند که باعث می‌گردند عمل زشت و ناپسند مرتکب، بدلیل وجود این عوامل اعم از مستی، صغر و ... قابل سرزنش نباشد.

مستی و موانع مسئولیت کیفری

❧ مصرف مشروبات الکلی می تواند همانند جنون، بر عقل و روان افراد تاثیر گذاشته و موجب از بین رفتن عقل و درک و همچنین عدم توانایی لازم در کنترل اعمال گردد. در بندهای a و b ماده 31 اساسنامه دادگاه کیفری بین المللی مستقر در لاهه، تعریف مشابهی از مستی و جنون ارائه گردیده است با این تفاوت که جنون اختلال ناشی از بیماری دماغی بوده اما مستی نشأت گرفته از استفاده مواد سکرآور می باشد.

اما با تدقیق در ماهیت جنون و مستی، تفاوت دیگری نیز میان این دو وجود دارد و آن این است که در مستی فرد با اراده خویش باعث بروز این حالت شده است اما در جنون، بدین صورت نیست. به همین خاطر در اکثر نظام‌های حقوقی، برخورد قانون‌گذاران با افرادی که مشروبات الکلی مصرف نموده‌اند، برخورد سختگیرانه‌تری می‌باشد. بطور مثال در آفریقای جنوبی بخاطر حفظ و حمایت از نظم عمومی کشور، قانون برای افرادی که مرتکب جرم شده‌اند اما بعلت مستی فاقد عنصر روانی جرم بوده‌اند، مجازات همان جرم را تعیین نموده است.

در کشور ما و مطابق با قانون مجازات اسلامی، مقنن شرایطی را پیش‌بینی نموده است که بموجب آن، در صورتی که ثابت شود مستی و بی‌ارادگی مرتکب حین ارتکاب جرم، باعث شده است که او بصورت کلی مسلوب‌الاختیار شود، مستی وی موجب سلب مجازات او خواهد شد. مساله مهم دیگر آن است که اگر نسبت به مسلوب‌الاختیار بودن یا نبودن فرد مست، تردید وجود داشته باشد، می‌بایست که او را عامد و مختار دانست.

(مستنبط از ماده 154 قانون مجازات اسلامی)

ماده ۱۵۴ قانون مجازات اسلامی: مستی و بی ارادگی حاصل از مصرف اختیاری مسکرات، مواد مخدر و روان گردان و نظایر آنها، مانع مجازات نیست مگر این که ثابت شود مرتکب حین ارتکاب جرم به طور کلی مسلوب الاختیار بوده است. لکن چنانچه ثابت شود مصرف این مواد به منظور ارتکاب جرم یا با علم به تحقق آن بوده است و جرم مورد نظر واقع شود، به مجازات هر دو جرم محکوم می شود.

نکته قابل توجه آن است که اگر فردی خود را برای ارتکاب جرم، مست کرده باشد و یا آنکه بداند در صورت مست شدن، مرتکب جرم خواهد شد و بعد در حالت مستی و سلب اختیار، مرتکب جنایت شود، در این صورت فرض می‌شود که او قصد جنایت در زمان ارتکاب جرم را داشته است و تقارن زمانی عناصر مادی و روانی نیز تحقق یافته است.

ماده 307 قانون مجازات اسلامی در این خصوص مقرر نموده است:

«... اگر ثابت شود که مرتکب قبلاً خود را برای چنین عملی مست کرده و یا علم داشته است که مستی و عدم تعادل روانی وی ولو نوعاً موجب ارتکاب آن جنایت یا نظیر آن از جانب او می‌شود، جنایت، عمدی محسوب می‌گردد.»

مسئله قابل تأمل آن است که اگر فردی بدون قصد جنایت، فعلی که نوعاً موجب جنایت می‌شود را انجام دهد عمل او عمدی محسوب خواهد شد بطور مثال اگر کسی برای ارتکاب فعلی که نوعاً کشنده است و بدون داشتن قصد کشتن، خود را مست کرده باشد و در حالت مستی عمل را مرتکب شود و فرد بمیرد، در این صورت نظر اقوی آن است که قصد ارتکاب عمل نوعاً کشنده در زمان مست شدن را باید در زمان ارتکاب قتل هم مفروض دانست فی الواقع با توجه به بند ب ماده 290 قانون مجازات اسلامی و هم چنین ماده 307 همان قانون، مرتکب، عامد محسوب، چراکه دارای قصد غیرمستقیم بوده است.

نکته دیگر آنکه اگر مرتکب برای ارتکاب یک جرم خاص خود را مست کند اما در زمان مستی جرم دیگری را مرتکب شود بطور مثال قصد ارتکاب ضرب و جرح را داشته باشد اما در زمان مستی مرتکب جرم قتل شود، در این صورت نمی‌توان او را به قتل عمدی محکوم کرد. حال فرض دیگری قابل تصور است و آن اشتباه در هویت مقتول است. اشتباه در هویت مقتول، تاثیری در میزان مسئولیت قاتل ندارد بطور مثال فردی قصد کشتن «علی» را دارد اما به اشتباه «امیر» را به قتل می‌رساند.

نکته دیگر آنکه اگر قصاص مرتکب مست ساقط شود، فرد مرتکب به مجازات مقرر در ماده 612 قانون مجازات اسلامی بخش تعزیرات حسب ماده 307 (به 3 تا 10 سال حبس) محکوم می‌گردد و دیه جنایت او نیز باید پرداخت شود با توجه به آنکه در هر حال فعل ارتکاب یافته بر روی مجنی علیه منتسب به شخص مست بوده باشد و همچنین مطابق با بند پ ماده 291 قانون مجازات اسلامی، شخص مرتکب مسئول پرداخت دیه است چراکه جنایت ناشی از مصرف مواد مست‌کننده بدون وجود عذر شرعی، از مصادیق جنایت ناشی از تقصیر است. در نتیجه حتی در صورت ماهیتاً خطای محض بودن، آن را در حکم شبه عمد محسوب نمود.

ماده 718 قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده)

در مورد مواد فوق هر گاه راننده یا متصدی وسایل موتوری در موقع وقوع جرم مست بوده یا پروانه نداشته یا زیاده‌تر از سرعت مقرر حرکت می‌کرده است یا آن که دستگاه موتوری را با وجود نقص و عیب مکانیکی موثر در تصادف به کار انداخته یا در محل‌هایی که برای عبور پیاده رو علامت مخصوص گذارده شده است، مراعات لازم ننماید و یا از محل‌هایی که عبور از آن ممنوع گردیده است رانندگی نموده به بیش از دو سوم حداکثر مجازات مذکور در مواد فوق محکوم خواهد شد. دادگاه می‌تواند علاوه بر مجازات فوق مرتکب را برای مدت یک تا پنج سال از حق رانندگی یا تصدی وسایل موتوری محروم نماید.

با تشکر از حسن توجه شما